

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelmaraportti

Tammi-elokuu 2021

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Toimenpidekokonaisuudet

Palvelu- ja vuosisuunnitelma

- Lautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelma on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää, jolla tuetaan toiminnan strategian mukaista suunnittelua, kehittämistä ja johtamista.
- Palvelu- ja vuosisuunnitelma valmistellaan osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua. Se tarkentaa ja toimeenpanee strategiaa, strategiaa täydentäviä ohjelmia ja suunnitelmia sekä vuosittaista talousarviota.
- Palvelu- ja vuosisuunnitelmaan kootaan keskeiset sisällöt lautakunnan alaista toimintaa ohjaavista strategisista tavoitteista ja linjauksista sekä niitä toteuttavista toimenpiteistä. Lisäksi palvelu- ja vuosisuunnitelma sisältää kuvauksen palveluryhmien ja -yksiköiden toiminnasta ja taloudesta sekä riskiprofiiliin ja keskeiset sisällöt henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta.

Toimenpidekokonaisuuksien raportointi

- Toimenpiteen etenemistä arvioidaan liikennevalovärein:

Toimenpiteen arvioidaan toteutuvan

Toimenpiteen arvioidaan toteutuvan osittain

Toimenpiteen arvioidaan jäävän toteutumatta

Toimenpiteen toteutumista ei voida arvioida

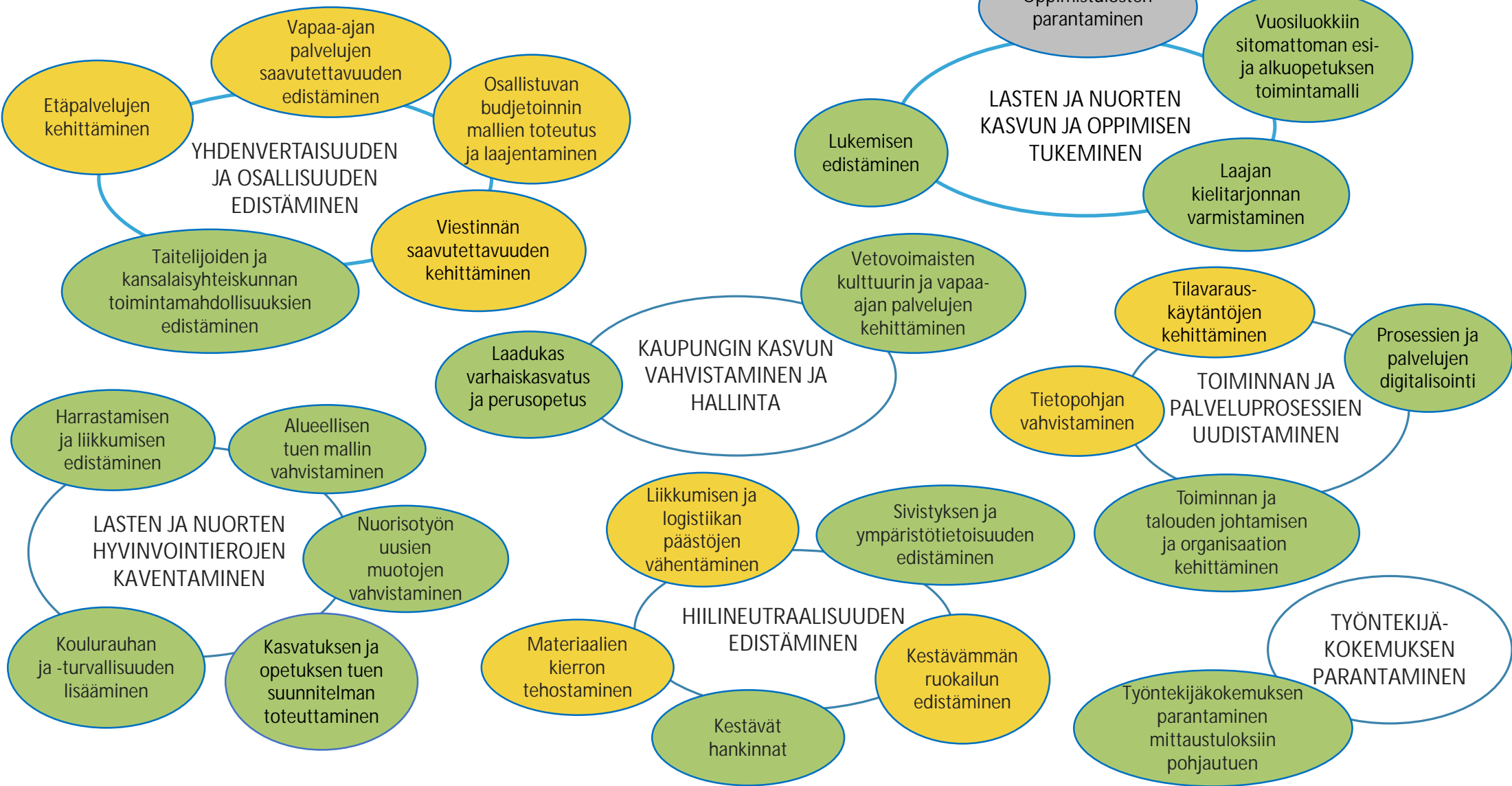

- Mikäli toimenpiteen arvioidaan jäävän toteutumatta, toteutuvan osittain tai toimenpiteen toteutumista ei voida arvioida, raportoidaan lautakunnalle poikkeamasta tarkemmin ja esitetään korjaustoimenpiteitä.
- Vuoden 2021 palvelu- ja vuosisuunnitelmien toimenpiteiden raportoinnissa huomioidaan koronatilanteen vaikutukset siltä osin, kuin se kunkin toimenpiteen osalta on mahdollista tai tarkoituksenmukaista.

Toimenpidekokonaisuuksien eteneminen 1-4/2021

Toimenpidekokonaisuuksien eteneminen 1-8/2021

TYÖNTEKIJÄ-KOKEMUKSEN PARANTAMINEN

Työntekijäkokemuksen parantaminen mittaustuloksiin pohjautuen

Toteuman poikkeamat ja korjaustoimenpiteet

- Oppimistulosten paraneminen: Keväällä tehty arvioinnit matematiikassa ja A-englannissa (9lk). Syksyllä 2020 tehty (3lk) äidinkielen ja matematiikan pitkittäistutkimus. Tutkimustulosten mukaan 3.luokkalaisten kokonaisosaaminen sijoittui kansallista keskiarvoa hieman korkeammalle. Sama tulos voitiin havaita myös tarkasteltaessa kumpaakin (äidinkieli ja matematiikka) oppiainetta omana kokonaisuutena. 9lk. kyselyn tulokset ei vielä saatavilla.
- Vuosiluokkiin sitomattoman esi- ja alkuopetuksen toimintamalli: Osallistuvien yksiköiden määrä toimintamallissa on saavuttanut tavoitteen. Kyselyn tulokset kertovat, että toiminta laadullisesti hyvää. Korona-aika aiheuttanut haasteita yhteistyön toteuttamisessa.
- Tietopohjan vahvistaminen: Henkilöstökustannusten osalta ei ole ollut käytettävissä ajantasaista tietoa tammi-huhtikuun 2021 aikana. Tämä on aiheutunut Monetran ongelmista kohdistaa henkilöstökustannukset oikein. Myös varhaiskasvatuksen sähköisen asiointin käyttökatos (7 vkoa) viivästyttänyt merkittävästi asiakasprosesseja; lasten sijoitusprosessissa kuukauden viive ja maksupäätöksissä muodostui 700 päätöksen ruuhkautuminen. Sähköisen tiedoksiannon puuttuminen aiheutti manuaalisen työn lisääntymisen ja edellytti resurssilisäyksen (1 htv). Elokuussa 2021 tilanne on pääsääntöisesti korjaantunut. Tampere Juniorissa kehitettyä tilannekuvaa perheistä ei ole vielä täysimääräisesti hyödynnetty. Asiaan palataan syksyn aikana.
- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstökulujen 1-7/21 merkittävä poikkeama suhteessa vuosisuunnitelmaan. Poikkeama on aiheutunut korona-ohjeistuksen velvoittamista poikkeusjärjestelyistä ja toimenpiteistä varhaiskasvatuksen toiminnassa.
- Tilavarauskäytäntöjen kehittäminen: Koulujen ja päiväkotien iltakäytön varausten keskittäminen liikunnan ja nuorison palveluryhmään (Timmi) on toteutettu, mutta vaatii vielä kehittämistä. Kulunsallinnan digitalisoinnissa on haasteita, joita pyritään ratkomaan. Varaamo-palvelun kehittäminen etenee hitaasti mm. valtakunnallisten riippuvuuksien vuoksi, mutta asiat ovat edenneet seudun yhteistyöstä sopimalla ja Tampereen toimintatapojen yhtenäistämällä.
- Vapaa-ajan palvelujen saavutettavuuteen kehitetään uusia toimintamalleja (mm. vähävaraisten osallistumista mahdollistava Kaiku-kortti), mutta koronan vuoksi palvelujen saavutettavuus on ollut huonoa. Myös tulotavoitepaineet uhkaavat tavoitteen saavuttamista.

Keskeiset onnistumiset ja perustelut

- Harrastamisen ja liikkumisen edistäminen: Sivistyspalveluiden yhteinen toimintamalli on rakennettu edistämään lasten ja nuorten harrastamista. Syksyllä 2021 käynnistyvä toimintakausi on laajuudessaan suurin mitä koskaan on ollut.
- Kauajärven koulun pihan remontti valmistui. Uusi piha-alue ja sen tuomat mahdollisuudet tarjoavat monipuolisen käytön kuntalaisten ympärivuotiseen liikunta- leikki- ja harrastekäyttöön.
- Koulurauhan ja -turvallisuuden lisääminen: Someturva on otettu käyttöön vuosiluokilla 7-9. Käyttöönottokoulutuksen ovat saaneet oppilaiden lisäksi huoltajat, rehtorit ja oppilashuollon henkilöstö.
- Laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus: Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyys on lievästi parantunut koronatilanteesta huolimatta. Palvelukykykyselyssä yli 90% oli tyytyväisiä saamaansa hoitopaikkaan. Perheiden jaksamista on tuettu ohjaajaresurssein ja etätoiminnalla. Kulttuurikasvatusohjelman pilotti perheille keräsi runsaasti kiitosta. Perusopetuksen asiakastyytyväisyys on pysynyt samalla tasolla koronatilanteen jatkumisesta huolimatta.
- Taiteilijoiden ja kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksien edistäminen: Kulttuuritilojen tarkempi suunnittelu on alkanut Rollikkahallilla, Nekalassa ja Hiedanrannassa. OKM:n myöntämä alueellinen kehittämistehtävä toimijoiden tukemiseksi etenee.
- Nuorisopalveluissa on toteutettu koronarajoituksista johtuen monipuolista digitaalista nuorisotyötä. Osa palveluista jää pysyväksi toiminnaksi. Nuorisopalvelujen uusia palvelumuotoja mm. verkossa ja käytännössä tehtävä sateenkaarinuorisotyö, mopotallitoiminta, Discord –nuorisotila (virtuaalinen nuorisotila)
- Pienten lasten kulttuurikasvatusohjelman pilotointi oli perheiden ja henkilöstön mielestä menestys. Jatkoa suunnitellaan.
- Kulttuurissa, nuorisotyössä ja liikunnassa on käynnistetty laajasti toimintoja hiilineutraalisuuden parantamiseksi. Moni kulttuurikohde on liittynyt "valitse vastuullisemmin" –palveluun. Liikunnan ja nuorison palveluryhmän olosuhteita ja ekoasioiden tilaa on kartoitettu yhteistyössä kiertotaloushankkeen kanssa.
- Kulttuurin ja liikunnan merkittävät hankkeet ovat edenneet suunnitellusti.
- Kulttuurissa ja vapaa-ajassa on toteutettu laajasti digitaalisia sisältöjä. Niiden vaikuttavuudesta on tehty tutkimusta ja tietoa hyödynnetään tulevaisuuden suunnittelussa.
- Kestävemmän ruokailun edistäminen varhaiskasvatuksessa edennyt. Muun toiminnan ohella 6 päiväkotia on mukana Päikky-Aromi-integraatiossa, jonka kautta vähennetään ruokahävikin määrää yhteistyössä Voimian kanssa.

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Talous

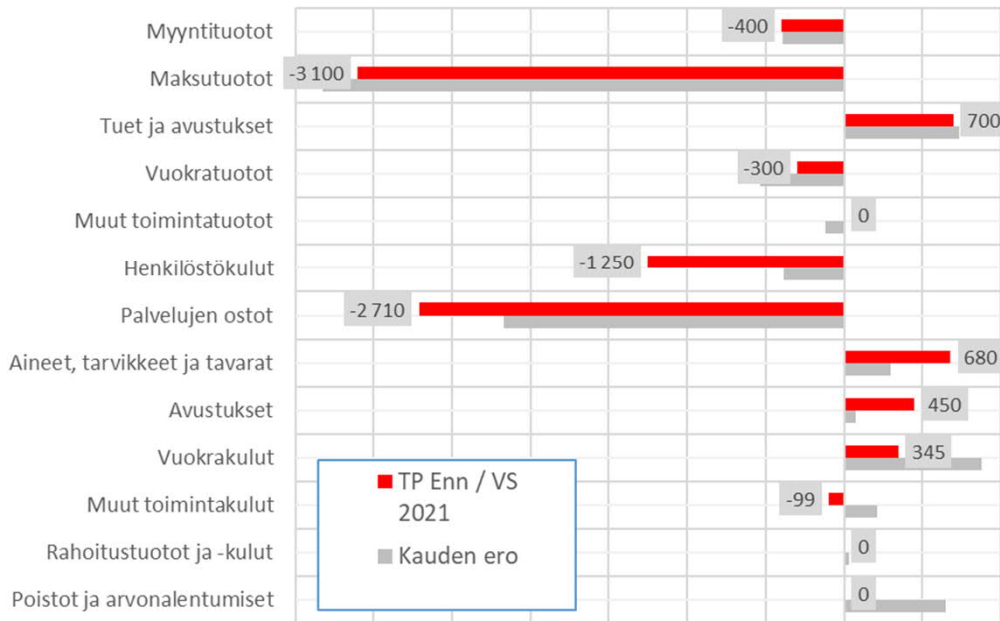
Sivistys- ja kulttuurilautakunta

Sivistyspalvelujen palvelualue	Tot. 2020 1-8	VS 2021 1-8	Tot. 2021 1-8	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn / VS 2021	Kauden ero
Toimintatulot	21 896	28 640	25 003	35 771	41 875	38 775	-3 100	-3 637
Toimintamenot	-268 656	-292 336	-293 093	-423 161	-440 191	-442 775	-2 584	-757
Toimintakate	-246 760	-263 697	-268 090	-387 390	-398 316	-404 001	-5 685	-4 393

TP-Enn.
nettokasvu
16,6 M€ / 4,3 %

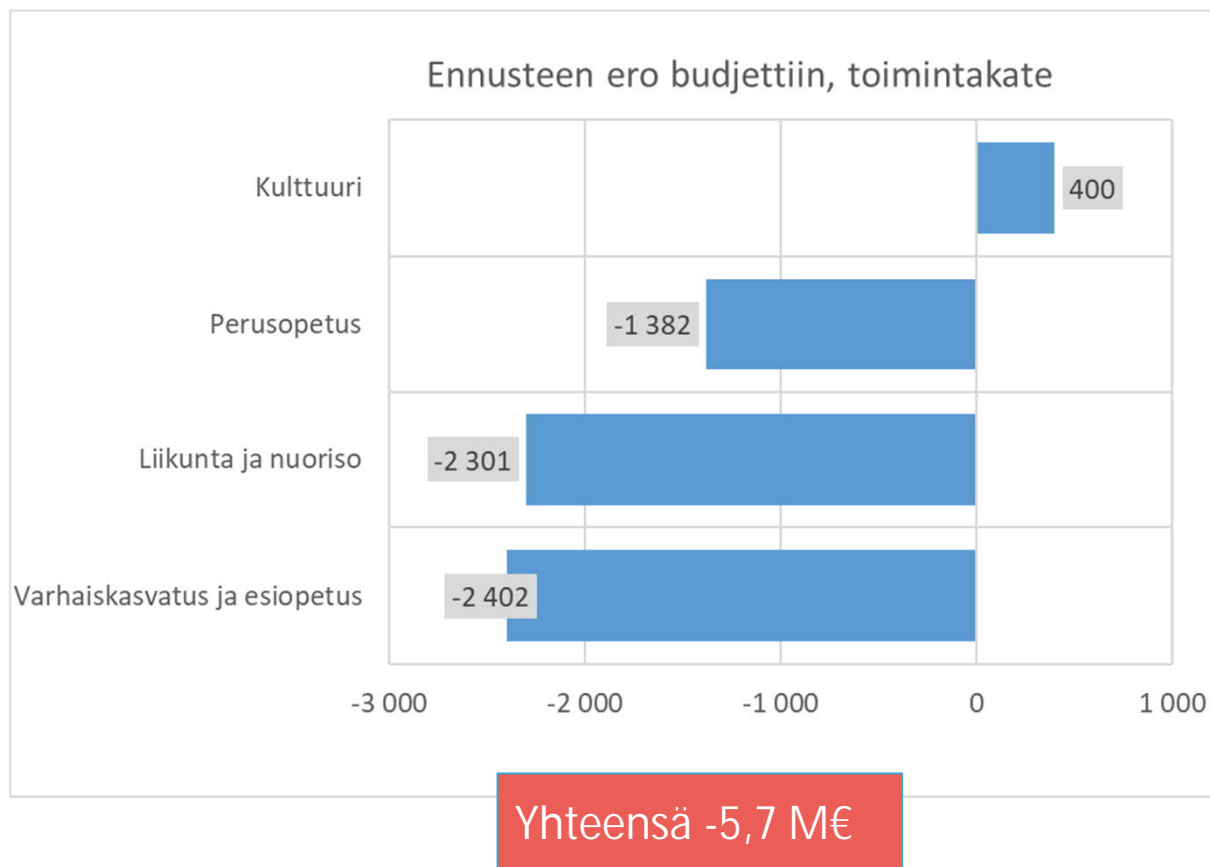
Toteuman ja ennusteen ero budjettiin

-3 500 -3 000 -2 500 -2 000 -1 500 -1 000 -500 0 500 1 000

- Sivistys- ja kulttuurilautakunnan tammi-elokuun toimintakate on 4,4 M€ ajankohdan vuosisuunnitelmaa heikompi. Tulojen alitus aiheutuu pääosin koronarajoitusten vuoksi menetetyistä toimintatuotoista kulttuuri ja liikuntapalveluissa. Menojen ylitys aiheutuu varhaiskasvatuksen henkilöstökuluista sekä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelujen ostoista.
- Lautakunnan tilinpäätösennusteen toimintakate on 5,7 M€ budjetoitua heikompi. Ennuste on heikentynyt 0,2 M€ kesäkuun talouskatsauksen ennusteesta.
- Toimintatuottojen ennuste on 3,1 M€ budjetoitua heikompi, mikä johtuu korona-tilanteen aiheuttamista tulomenetyksistä. Vaikutukset kasvavat, jos poikkeustilanne pitkittyy.
- Toimintakulujen ennuste on 2,6 M€ vuosisuunnitelmaa suurempi. Palvelujen ostojen suurimmat ylitykset aiheutuvat palvelusetelipäivähoidon kasvusta, työterveyden kustannuksista, Tampereen ulkopuolella koulua käyvien kustannuksista ja etäkouluateriakustannuksista. Varhaiskasvatuksen henkilöstömenojen ylitykset johtuvat henkilöstöressin ylläpitämisestä palvelutarpeen edellyttämällä tasolla. Koronapandemian edellyttämät väljyysvaatimukset ja 1.8.2021 voimaan tulleen henkilöstöressin koskevan lakimuutoksen veloitteet nostavat henkilöstökustannuksia.

Ennusteet palveluryhmittäin

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

Kulttuuri

- Toimintatulojen menetykset ja menojen säästöt toiminnan supistumisen vuoksi (+)

Perusopetus

- Palvelujen ostot: etäkoululaisten ruokailun järjestäminen, Tampereen ulkopuolella koulua käyvien oppilaiden koulunkäyntikustannukset, työterveyspalvelujen kulut (-)

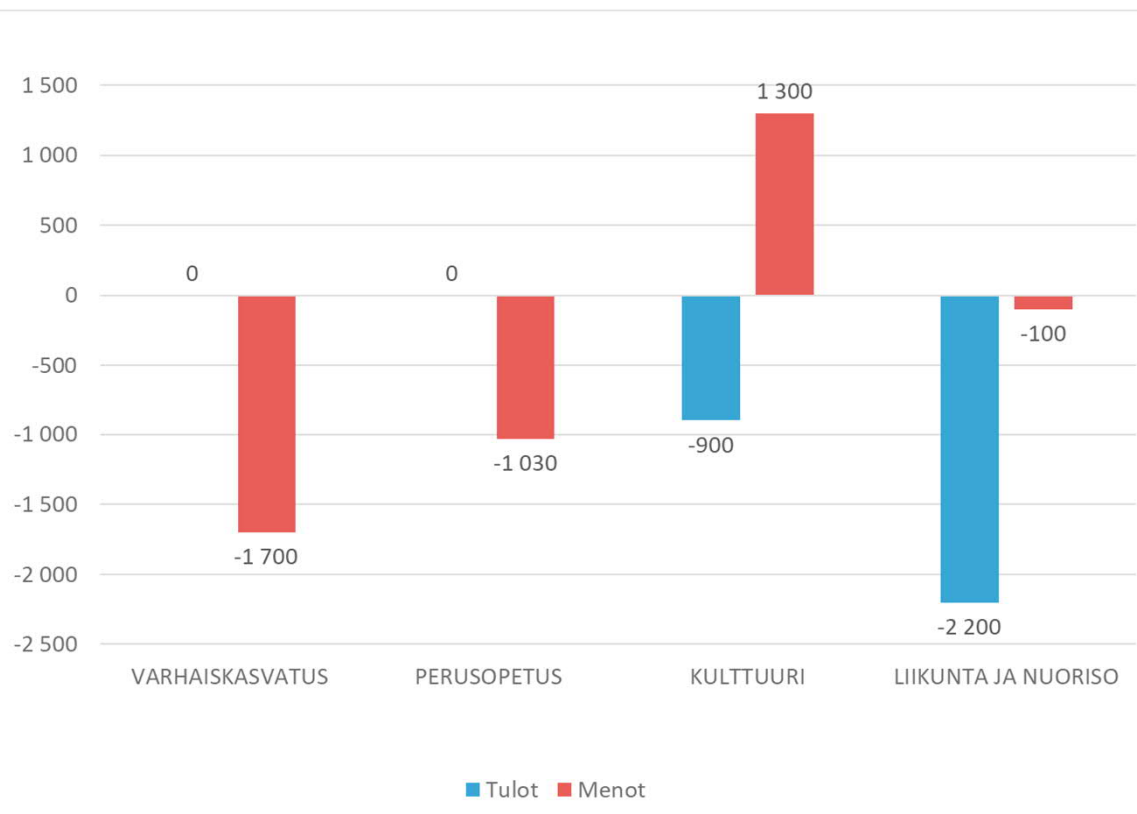
Liikunta ja nuoriso

- liikunnan maksutuotot (-)

Varhaiskasvatus ja esiopetus

- henkilöstömenot, palvelusetelipäivähoidon ostot, työterveyspalvelujen kustannukset (-)

Koronan talousvaikutukset, yhteenveto

Yhteensä, netto
-4,6 M€

Merkittävimmät vaikutukset

- Koronakäynnit ja -testaukset ovat lisänneet työterveyden menoja erityisesti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Sairauspoissaolot ovat lisääntyneet.
- Koronan edellyttämät väljyysvaatimukset lisäävät varhaiskasvatuksen henkilöstökuluja (mm. päivystysaikana normaalia enemmän yksiköitä auki.)
- Perusopetuksessa oppilaille on koronatilanteen vuoksi tarjottu etäkouluateriaita, jotka ovat lisänneet ateriapalvelujen kustannuksia.
- Koronapandemian vuoksi tehdyt maski- ja puhdistusainehankinnat ovat aiheuttaneet kuluja.
- Kulttuurilaitosten ja liikuntapaikkojen kävijärajoitukset tai totaalisulut pysäyttivät normaalin asiakasvirran ja romahduttaneet tuottojen kertymän alkuvuonna. Kesäkausi oli normaalia hiljaisempi ja rajoitustoimet jatkuvat syksyllä. Myös tapahtumatoiminta toteutuu selvästi suunniteltua vähäisempänä.
- OKM on myöntänyt koronatukia kulttuuripalveluille, joista 0,2 M€ kohdistuu kuluvalle vuodelle.
- Supistettu palvelutuotanto on aikaansaanut myös säästöä mm. henkilöstökuluissa ja palvelujen ostoissa.

Investoinnit

Toteuma-aste
24,6 %

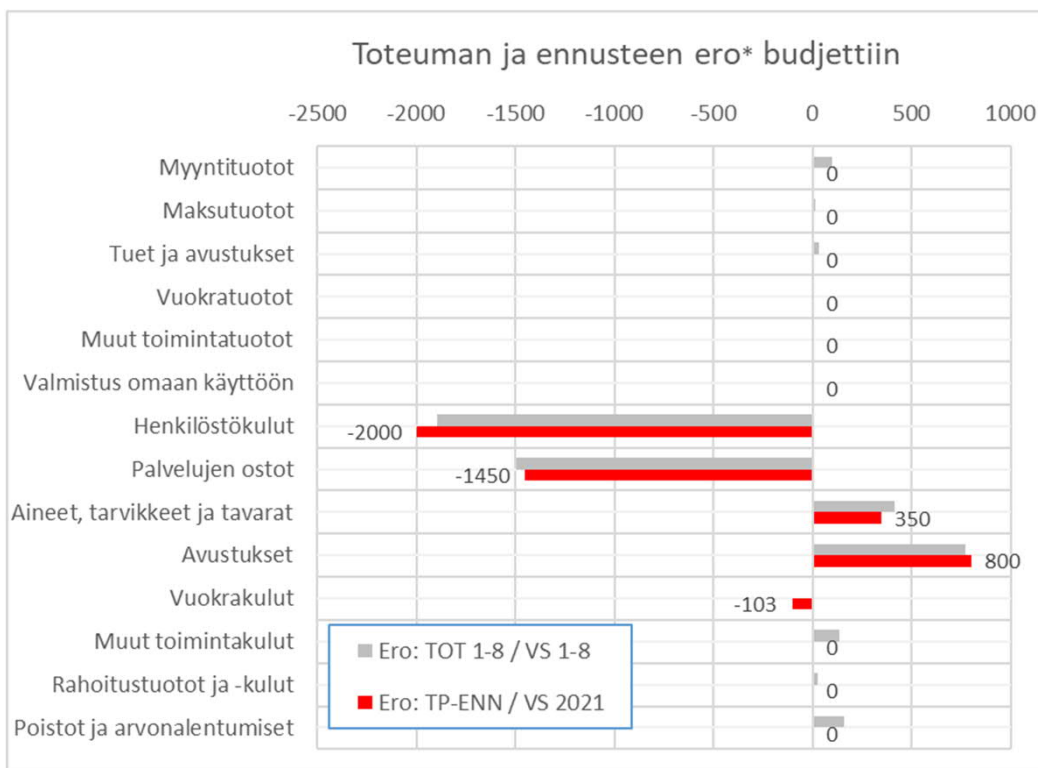
Investoinnit	Tot. 2021 1-8	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn / VS 2021
Varhaiskasvatus ja esiopetus	-504	-890	-1 828	-1 702	126
Perusopetus	-441	-936	-2 316	-1 839	478
Kulttuuri	-347	-1 687	-1 248	-1 248	0
Liikunta ja nuoriso	-1 343	-4 970	-5 315	-5 315	0
Yhteensä	-2 635	-8 483	-10 707	-10 104	604

- Sivistys- ja kulttuurilautakunnan investointeja on toteutunut tammi-elokuussa 2,6 M€. Investointien valmistuminen painottuu loppuvuoteen.
- Investointiennuste on 10,1 M€, mikä on 0,6 M€ budjetoitua vähemmän.
- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen investointien ennakoidaan alittuvan, koska Olkahisen päiväkoti valmistuu vasta vuonna 2022.
- Perusopetuksen investointien ennustetaan alittuvan 0,5 M€, koska Pispalan koulun peruskorjaus valmistuu vasta vuonna 2022.

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Varhaiskasvatus ja esiopetus	Tot. 2020 1-8	VS 2021 1-8	Tot. 2021 1-8	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn / VS 2021	Kauden ero
Toimintatulot	6 865	8 964	9 119	12 353	13 686	13 686	0	155
Toimintamenot	-85 183	-93 088	-95 121	-134 427	-140 959	-143 361	-2 402	-2 033
Toimintakate	-78 318	-84 124	-86 002	-122 074	-127 273	-129 675	-2 402	-1 879

TP-Enn.
nettokasvu
7,6 M€ / 6,2 %

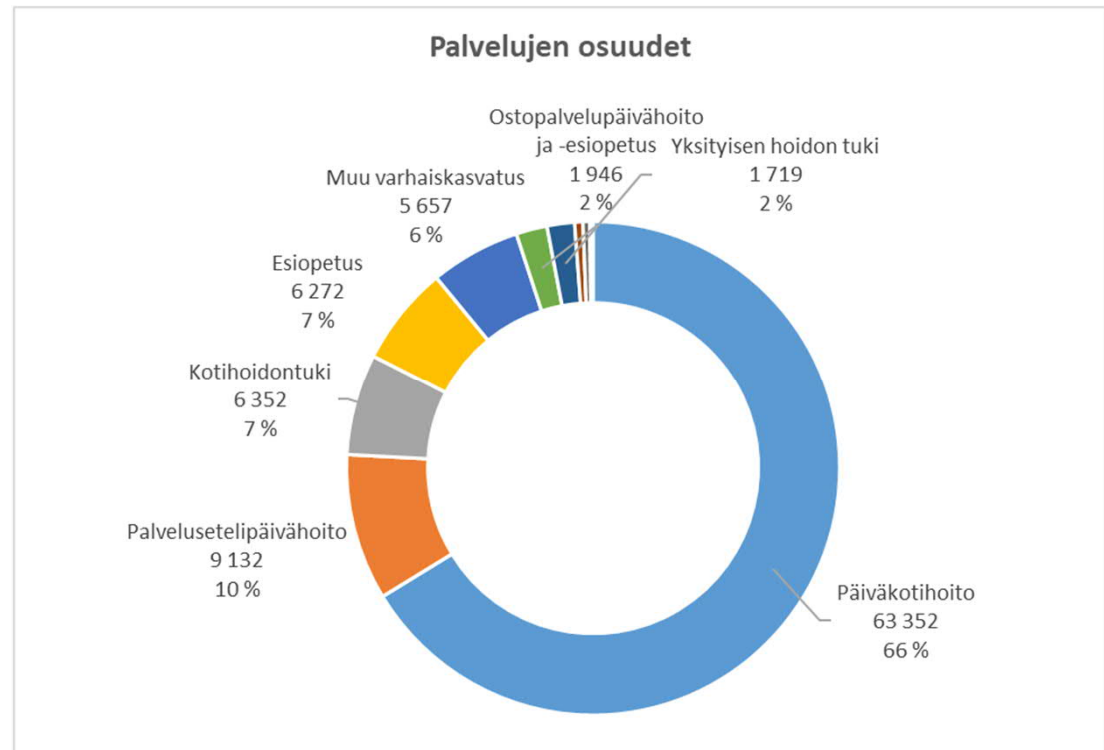

- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintakate on toteutunut tammielokuussa 1,9 M€ ajankohdan vuosisuunnitelmaa heikompana henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen toteumasta johtuen.
- Palvelukokonaisuuden tilinpäätösennusteen toimintakate on 2,4 M€ budjetoitua heikompi.
- Toimintatuottojen ennuste on vuosisuunnitelman mukainen.
- Toimintakulujen ennuste on 2,4 M€ vuosisuunnitelmaa heikompi. Henkilöstökulujen ylitykset johtuvat palvelutarpeen kasvuun vastaamisesta, koronapandemian edellyttämistä väljyysvaatimuksista ja elokuussa voimaan tulleen henkilöstöressurssia koskevan lakimuutoksen velvoitteista. Palvelujen ostojen ennustetaan ylittyvän, koska palvelusetelipäivähoidossa on ennakoitua enemmän lapsia ja työterveyden kustannukset ovat kasvaneet koronan vuoksi. Vastaavasti kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen avustukset alittavat budjetin, koska tuen piirissä olevien lapsien määrä on ollut ennakoitua pienempi.

Varhaiskasvatus- ja esiopetus, tuotekohtaiset kustannukset*

Varhaiskasvatus ja esiopetus (1 000 euroa)	tot. 1-8
Päiväkotihoido	63 352
Palvelusetelipäivähoito	9 132
Kotihoidontuki	6 352
Esiopetus	6 272
Muu varhaiskasvatus	5 657
Ostopalvelupäivähoito ja -esiopetus	1 946
Yksityisen hoidon tuki	1 719
Perhepäivähoito	520
Erho-yksikkö	422
Kotikuntakorvaukset	207
Muut varhaiskasvatuspalvelut	0
Yhteensä	95 579

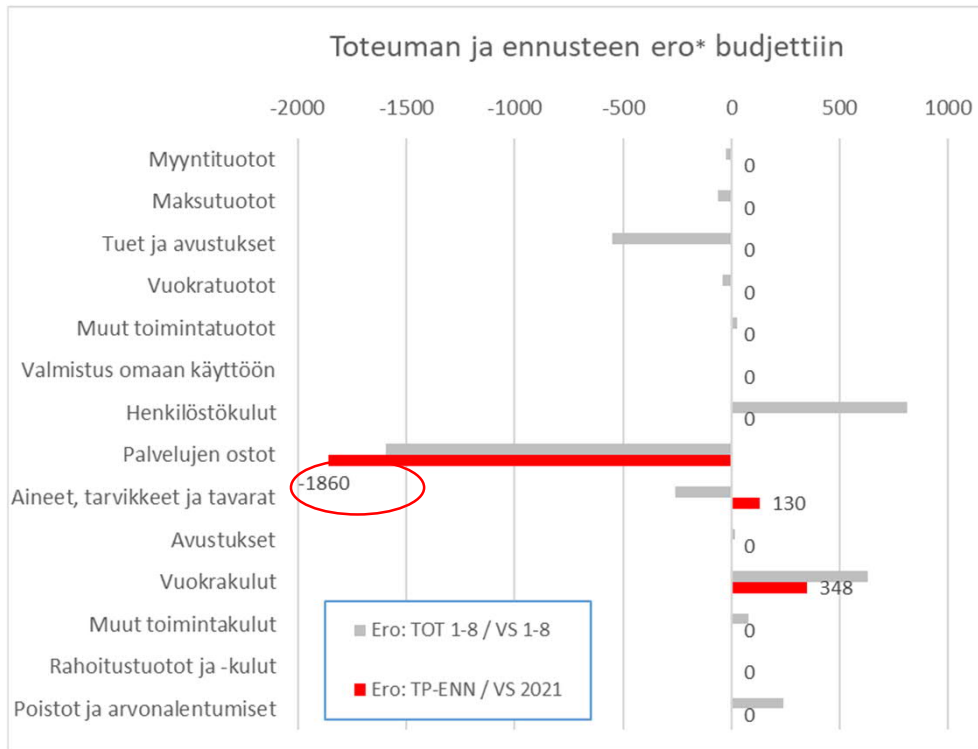

* Palveluryhmän käyttökustannukset (toimintamenot (valmistus omaan käyttöön vähennetty) + poistot) sisältäen sivistyspalvelujen yhteiset -tason vyörytykset.

Perusopetus

Perusopetus	Tot. 2020 1-8	VS 2021 1-8	Tot. 2021 1-8	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn / VS 2021	Kauden ero
Toimintatulot	6 823	9 245	8 602	11 557	12 697	12 697	0	-643
Toimintamenot	-118 418	-129 898	-130 169	-185 144	-195 081	-196 463	-1 382	-270
Toimintakate	-111 595	-120 653	-121 566	-173 587	-182 384	-183 766	-1 382	-913

TP-Enn.
nettokasvu
10,2 M€ / 5,9 %

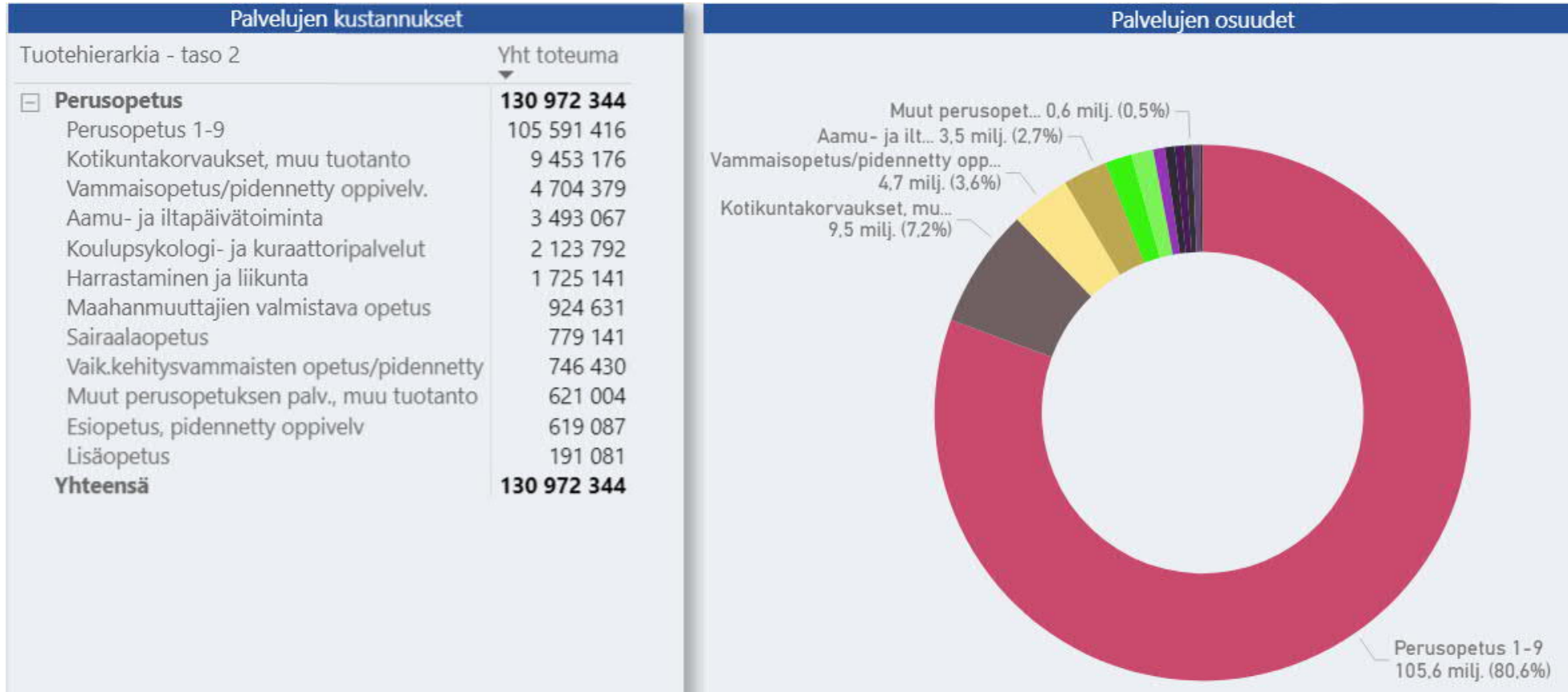

- Perusopetuksen toimintakate on toteutunut 0,9 M€ ajankohdan vuosisuunnitelmaa heikompana, koska ateriapalvelujen ostojen ja työterveyden kustannukset ovat kasvaneet koronan aiheuttaman poikkeustilanteen vuoksi.
- Tilinpäätösennusteen toimintakate on 1,4 M€ budjetoitua huonompi.
- Toimintatuottojen ennuste on budjetoidun mukainen.
- Toimintakulujen ennuste ylittää budjetin 1,4 M€, mikä johtuu palvelujen ostojen ylityksistä. Suurimmat ylitykset aiheutuvat etäkoululaisten ruokailun järjestämisestä, Tampereen ulkopuolella koulua käyvien oppilaiden koulunkäyntikustannuksista sekä koronan vuoksi kasvaneista työterveyspalvelujen kuluista.

Perusopetus, tuotekohtaiset kustannukset*

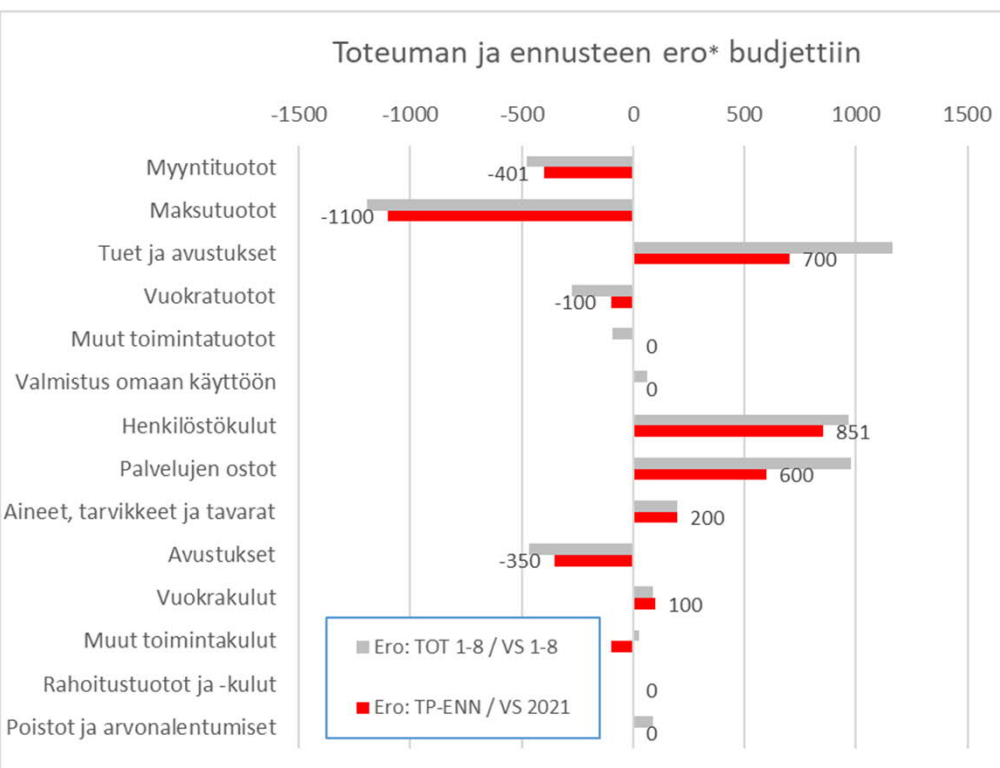

* Palveluryhmän käyttökustannukset (toimintamenot (valmistus omaan käyttöön vähennetty) + poistot) sisältäen sivistyspalvelujen yhteiset -tason vyörytykset.

Kulttuuri

Kulttuuri	Tot. 2020 1-8	VS 2021 1-8	Tot. 2021 1-8	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn / VS 2021	Kauden ero
Toimintatulot	5 312	5 835	4 967	7 372	8 625	7 724	-901	-868
Toimintamenot	-39 989	-41 740	-39 878	-64 214	-62 668	-61 367	1 301	1 862
Toimintakate	-34 677	-35 905	-34 911	-56 842	-54 043	-53 643	400	994

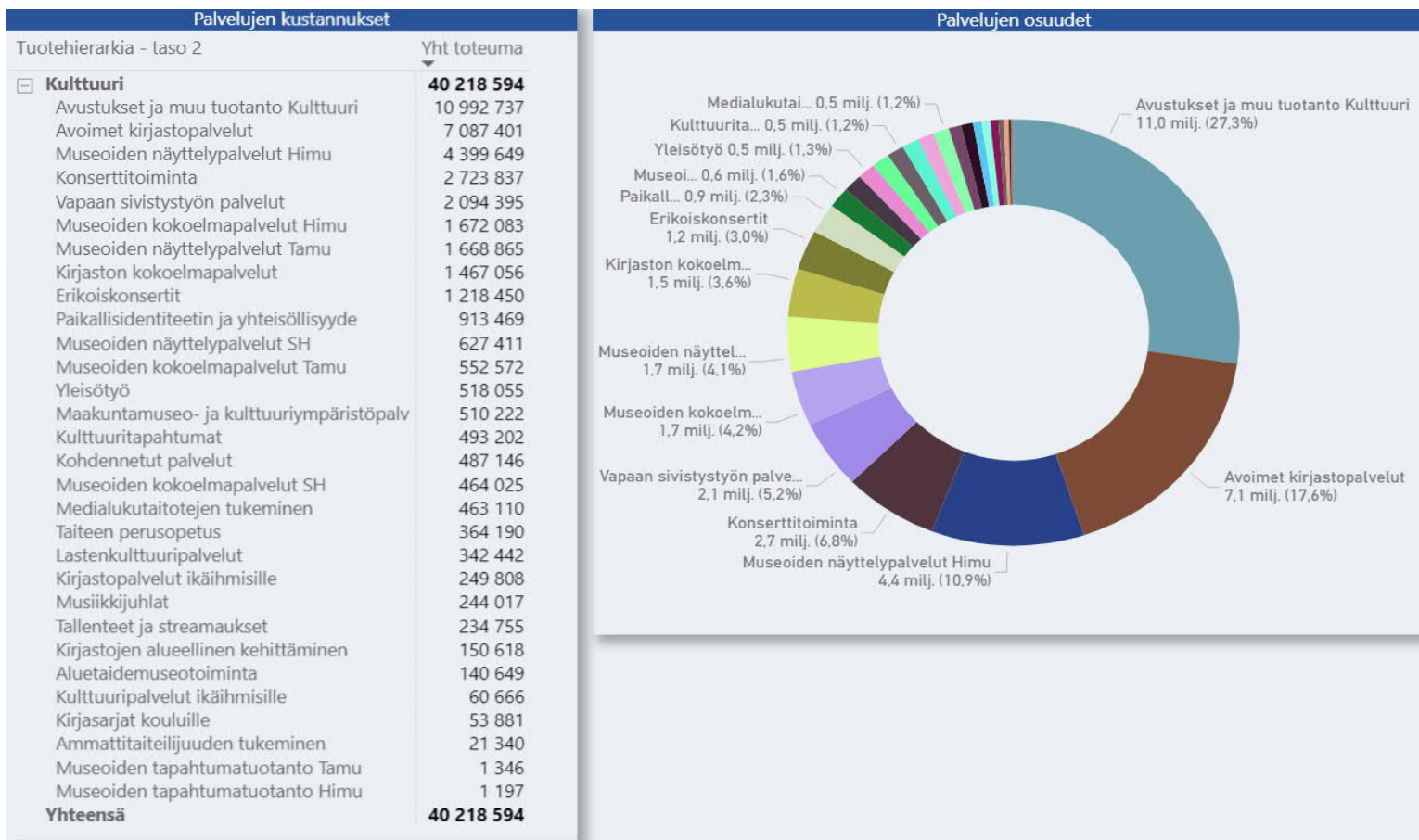
Ei täysin vertailukelpoinen ed. vuoteen nähden

- Kulttuurin palveluryhmän toimintakate tammi-elokuussa on 1,0 M€ ajankohdan vuosisuunnitelmaa parempi. Koronapandemian aiheuttama poikkeustilanne on vaikuttanut toimintatuottojen ja -kulujen alitukseen.
- Tilinpäätösennusteen toimintakate on 0,4 M€ budjetoitua parempi.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan vuoden lopussa 0,9 M€ budjetoitua alemmina. Koronapandemian aiheuttamaa tulovajetta on kesän hyvän yleisömenestyksen johdosta pystytty kuroma umpeen. Syyskauden ennakoitaan toteutuvan tulojen osalta lähes normaalisti. Suurimmat maksu- ja myyntitulojen menetykset ovat museoissa, Tampere Filharmoniaassa sekä Tampereen seudun työväenopistossa. Vastaavasti tuet ja avustukset ylittyvät budjetoimattomista projektirahoituksista ja OKM:n myöntämistä koronatuista johtuen.
- Toimintakulujen ennuste on 1,3 M€ vuosisuunnitelmaa pienempi koronan aiheuttamasta poikkeustilanteesta johtuen. Henkilöstökulujen ennuste alittaa vuosisuunnitelman, mikä johtuu rekrytointien viiveestä sekä sijaisten vähäisestä tarpeesta toimintojen supistamisen vuoksi. Myös palvelujen ostot ja tarvikehankinnat toteutuvat budjetoitua pienempinä normaalia vähäisemmän palvelutuotannon vuoksi. Lautakunnan myöntämien kulttuurin avustusten ennakoitaan ylittyvän, koska avustusrahojen budjettiin ei ole saatu täysimääräisesti Tre-talon vuokrankorotuksia vuosilta 2018-2021.

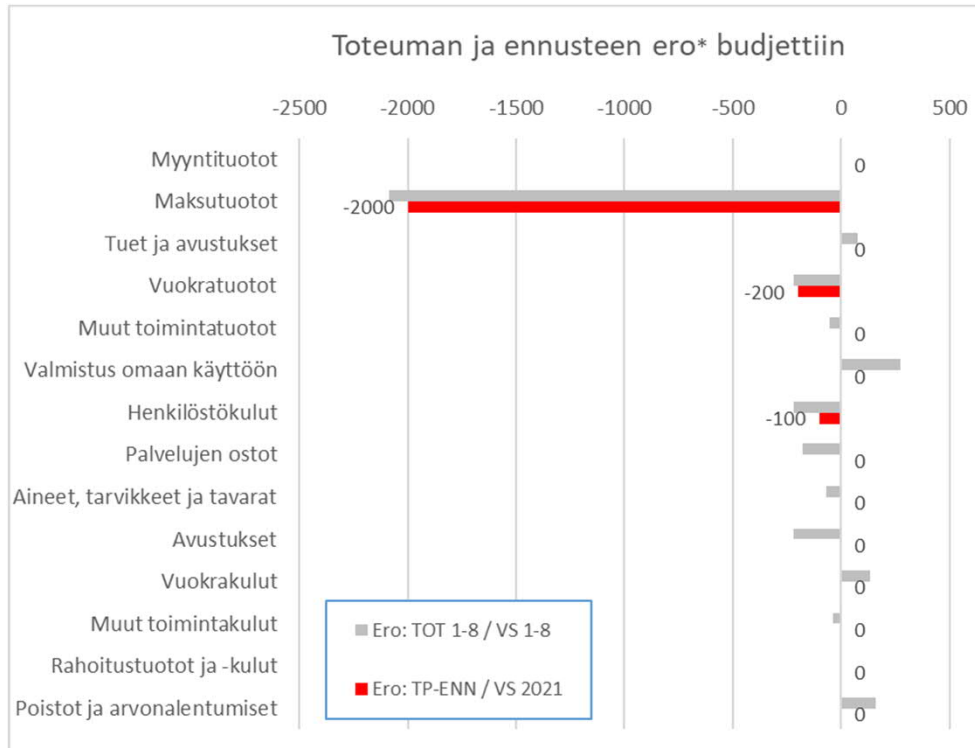
Kulttuuri, tuotekohtaiset kustannukset*

Liikunta ja nuoriso

Liikunta ja nuoriso	Tot. 2020 1-8	VS 2021 1-8	Tot. 2021 1-8	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn / VS 2021	Kauden ero
Toimintatulot	2 895	4 596	2 314	4 490	6 867	4 667	-2 200	-2 282
Toimintamenot	-25 064	-27 610	-27 925	-39 377	-41 483	-41 584	-101	-315
Toimintakate	-22 169	-23 014	-25 611	-34 888	-34 616	-36 917	-2 301	-2 597

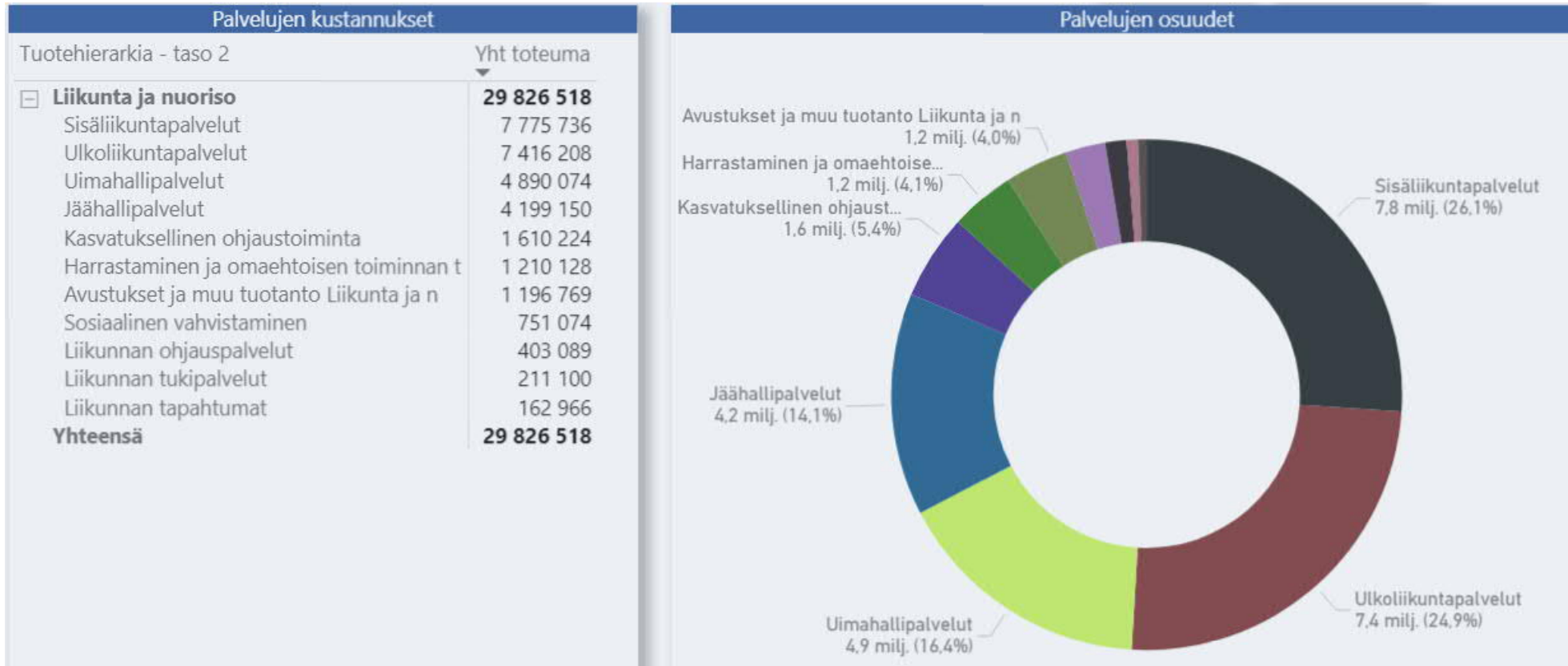
Ei täysin
vertailukelpoinen ed.
vuoteen nähden

- Liikunta ja nuoriso palveluryhmän toimintakate tammi-elokuussa on 2,6 M€ ajankohdan vuosisuunnitelmaa heikompi, koska alkuvuoden koronarajoitukset romahduttivat maksutuottojen kertymän.
- Tilinpäätösennusteen toimintakate on 2,3 M€ budjetoitua heikompi.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan tilinpäätöksessä 2,2 M€ budjetoitua alempana koronapandemian aiheuttaman poikkeustilanteen vuoksi. Koronatilanne heikkeni kesän aikana ja suuria tapahtumia jouduttiin perumaan, mm. Blockfest. Myös liikuntapalvelujen tiloissa toimivat seurat ja yrittäjät ovat hakemassa vapautusta vuokranmaksuun, jolloin vuokratuotot jäivät vajaiksi.
- Toimintamenojen ennuste on 0,1 M€ budjetoitua heikompi. Liikuntapalveluissa korona ei ole tänä vuonna aikaansaanut menosäästöjä, koska toimipisteet ovat olleet huippu-urheilun ja erityisryhmien tarpeita varten pääsääntöisesti auki. Toimintakulujen ennustetaan ylittyvän, mikä johtuu koronakaranteenien aiheuttamista sijaistarpeista sekä maauimalan suuren kävijämäärän vuoksi palkatuista kausityöntekijöistä.

Liikunta ja nuoriso, tuotekohtaiset kustannukset*

* Palveluryhmän käyttökustannukset (toimintamenot (valmistus omaan käyttöön vähennetty) + poistot) sisältäen sivistyspalvelujen yhteiset -tason vyörytykset.

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Riskienhallinta

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Riskiluokka	Riski	Riskitaso	Keskeiset riskinhallinnan toimenpiteet	Riskin nykyinen hallinta
Strategiset riskit/taloudelliset riskit	Kasvat ja muuttuvat palvelutarpeet ja kireä talous		Yhteistyön ja suunnittelun vahvistaminen, tulosten analysointi, tavoitteiden määrittely ja vienti käytäntöön. Hyödynnetään digitalisaation uudet mahdollisuudet ja työvälineet ja otetaan niitä rohkeasti käyttöön. Toimitaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Resurssikohdentamisen uudelleen arviointi ja kohdentaminen. Huomioidaan alueelliset erot, polarisaatio. Varmistetaan palvelun tasalaatu ja palvelun tarve tiiviillä yhteistyöllä yksityisten palvelun tuottajien kanssa. Yhteiset sopimukset.	
Strategiset riskit	Veto- ja pitovoima: työvoimapula		Positiivisen työnantajakuvan vahvistaminen. Rekrytointisuunnitelma ja yhteistyö koulutustahojen kanssa.	
Operatiiviset riskit	Viestintä poikkeustilanteissa		Massaviestien lähettämisen tehostaminen, viestintäsuunnitelman laatiminen uuden toiminnanohjausjärjestelmän osalta, palveluryhmän viestintäryhmän uudelleen järjestäytyminen	
Vaatimusten mukaisuus ja vahinkoriskit	Tietosuojaturvallisuus		Uuden toiminnanohjausjärjestelmän osalta tehdään tiedonhallintalain mukainen muutosvaikutusten arviointi, robotiikan hyödyntäminen eri prosesseissa. Henkilöstön tietosuojakoulutukset	
Ulkoiset riskit	Koronan aiheuttamat kasvun ja oppimisen ongelmat lisääntyvät.		Resurssin suuntaaminen toimenpiteisiin, joilla kavennetaan pandemian aiheuttamia negatiivisia vaikutuksia lapsen kasvuun ja oppimiseen mm. tasa-arvo-avustuksen ja korona-avustuksen turvin.	

Perusopetus

Riskiluokka	Riski	Riskit aso	Keskeiset riskinhallinnan toimenpiteet	Riskin nykyinen hallinta
Operatiiviset ja taloudelliset riskit	Oppilasmäärän kasvu		Palveluverkkoa tarkastellaan mm. suhteessa kaksivuotiseen esiopetukseen.	
Operatiiviset ja taloudelliset riskit	Huoli lasten ja nuorten pahoinvoinnista. Ennaltaehkäisevän työn toteuttamisen turvaaminen/koronavaikutusten korjaaminen.		Oppimisen ja hyvinvoinnin ennaltaehkäisevien palveluiden riittävän määrän turvaaminen. Riittävien lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden mahdollistaminen (koulupsykologien ja koulukuraattorien riittävä määrä). Uusien moniammatillisten työmuotojen mahdollistaminen, kuten kouluvalmentajien rekrytoiminen. Opetushenkilöstön osaamisen vahvistaminen mielenterveysosaamissa.	
Ulkoiset riskit	Koronan myötä syntynyt oppimisvaje ja sen paikkaaminen.		Reagoidaan koronan vuoksi kasvaneisiin oppimisen ja hyvinvoinnin tuen tarpeisiin vahvistamalla yhteisöllistä oppilashuoltoa ja kouluvalmentajamallia sekä lisäämällä resurssiopettajia ja tukiopetusta.	
Operatiiviset ja taloudelliset riskit	Erityisopetuksen kasvava tarve. Toteuttamisen haasteena myös erityisopettajien rekrytointihaasteet.		Pätevän henkilöstön saatavuuden varmistaminen, etenkin erityisopettajien saatavuus. Toimenpiteenä yliopiston kanssa käytävät keskustelut koulutuksen saamisesta Tampereella.	
Operatiiviset ja taloudelliset riskit	ICT laitekannan riittävyden varmistaminen ja kustannusten nousu		Hankintaprosessin kirkastaminen ja sujuvoittaminen.	

Riskin hallinnan tilan kokonaisarviointi:

1 Riittävä	2 Kehitettävää	3 Riittämätön
Riskin nykyinen hallinta koetaan hyväksi ja toimivaksi.	Riskiä hallitaan kohtalaisesti.	Riskin nykyiset hallintakeinot eivät toimi.

Kulttuuri

Riskiluokka	Riski	Riskitaso	Keskeiset riskinhallinnan toimenpiteet	Riskinnykyinenhallinta
Operatiiviset riskit	Asiakkaiden käyttäytymisen muutos pandemian vuoksi	3	Asiakkaiden käyttäytymismuutoksia pyritään ennakoimaan mm. kuuden suurimman kaupungin ja kahden yliopiston tutkimushankkeella ja kuuntelemalla asiakkaiden toiveita. Digitaalisilta palveluilta odotetaan jatkuvuutta pandemian jälkeen. Tavoitteena on säilyttää kyky vastata palveluilla asiakkaiden tarpeisiin myös muuttuneessa tilanteessa.	
Taloudelliset riskit	Talouden ennakoimattomuus	3	Koronatilanteen vuoksi tulojen ja menojen ennustaminen on aiempaa vaikeampaa. Taloudenhoidossa on pyritty varovaisuuteen. Visualisointityökalujen kehittäminen on kesken.	
Vahinkoriskit	Kulttuurihistoriallisen ja taideomaisuuden säilyminen	3	Kokoelmakeskus peruskorjataan.	
Vahinkoriskit	Asiakkaiden ja henkilöstön kokematuhaavat tilanteet	2	Riski pysynyt ennallaan, mutta varautuminen parantunut mm. Kaikkien kaupunki –projektin puitteissa tehtävällä koulutuksella sisältäen mm. Turvallisuus kävelyitä ja harjoituksia huumeidenkäyttäjien kohtaamiseen. Laikun puiston järjestyshäiriöt ovat lisääntyneet merkittävästi. Asiaan pyritään etsimään ratkaisuja.	
Operatiiviset riskit	Tietoliikenneongelmat	2	Tietoliikenneongelmia on toistuvasti keskeisissä järjestelmissä ja työvälineissä. Esim. sähköpostiohjelmissä on ongelmia. ICT-palveluntarjoajalta ei saada tarvittavaa tukea.	

Riskin hallinnan tilan kokonaisarviointi:

1 Riittävä	2 Kehitettävää	3 Riittämätön
Riskin nykyinen hallinta koetaan hyväksi ja toimivaksi.	Riskiä hallitaan kohtalaisesti.	Riskin nykyiset hallintakeinot eivät toimi.

Liikunta ja nuoriso

Riskiluokka	Riski	Riskitaso	Keskeiset riskinhallinnan toimenpiteet	Riskin nykyinen hallinta
Operatiiviset riskit	Asiakkaiden käyttäytymisen muutos pandemian vuoksi		Asiakkaiden käyttäytymisen muutoksia pyritään ennakoimaan kuuden suurimman kaupungin ja kahden yliopiston tutkimushankkeella. Tavoitteena on säilyttää kyky vastata palveluilla asiakkaiden tarpeisiin myös muuttuneessa tilanteessa.	
Taloudelliset riskit	Talouden ennakoimattomuus		Koronatilanteen vuoksi tulojen ja menojen ennustaminen on aiempaa vaikeampaa. Taloudenhoidossa on pyritty varovaisuuteen. Visualisointityökalujen kehittäminen kesken.	
Vahinkoriskit	Ilkivalta kiinteistöissä		Tilat ovat olleet osittaisessa käytössä ja henkilökunta paikalla, ei lisääntynyttä ilkivaltaa.	
Vahinkoriskit	Asiakkaiden ja henkilöstön kohtaamat uhkaavat tilanteet		Tilat järjestetty turvallisemmaksi (mm. pleksit) fyysisen kontaktin välttämiseksi. Ohjeistettu henkilökuntaa asiakaskohtaisiin ja uhkaavien tilanteiden välttämiseksi.	

Riskin hallinnan tilan kokonaisarviointi:

1 Riittävä	2 Kehitettävää	3 Riittämätön
Riskin nykyinen hallinta koetaan hyväksi ja toimivaksi.	Riskiä hallitaan kohtalaisesti.	Riskin nykyiset hallintakeinot eivät toimi.

Muita nostoja

Riskienhallinnan tilannekuva

Varhaiskasvatus ja esiopetus

- Työvoiman saatavuus ongelmia
- Huoli lasten pahoinvoinnista ja lisääntyvästä tuen tarpeesta sekä perheiden jaksamisesta -> Tasa-arvo- ja korona-avustusten avulla turvataan myönteisen erityiskohtelun toteutuminen alueellisesti.
- ICT -toiminnanohjausjärjestelmien ongelmat; vuosi 2021 siirtymävuosi uuteen TreVaka järjestelmään, joka käyttöön keväällä 2022. Riskinä vanhan järjestelmän toimintaongelmat ja siitä aiheutuvat asiakasprosessien hidastumiset tai käyttökatkokset (sähköinen asiointi, tiedoksiannot, asiakasmaksu- ja hoitopaikkapäätökset) -> evaka-Tampereen osalta laadittu käyttöönottosuunnitelma, joka täsmentyy syksyn 2021 aikana.

Perusopetus

- Oppilasmäärän kasvu
- Huoli lasten ja nuorten pahoinvoinnista. Ennaltaehkäisevän työn toteuttamisen turvaaminen/koronavaikutusten korjaaminen.
- Koronan myötä syntynyt oppimisvaje ja sen paikkaaminen.
- Erityisopetuksen kasvava tarve, toteuttamisen haasteena myös erityisopettajien rekrytointihaasteet
- ICT laitekannan riittävyyden varmistaminen ja kustannusten nousu

Liikunta ja nuoriso

- Covid-19 on vaikuttanut heikentävästi talouteen ja tapahtumatoimintaan. Pandemian laantuessa talouden ennustaminen helpottuu, mutta tapahtumatoimintaan riskit vaikuttavat vielä koko loppuvuoden ajan.